

Índex de termes castellans

ácido desoxirribonucleico, 1
ácido graso, 2
ácido nucleico, 3
ácido ribonucleico, 4
adenosintrifosfato, 5
ADN, 1
alosterismo, 6
aminoácido, 7
anabolismo, 8
análisis de inmunoabsorción
 ligado a enzimas, 39
ARN, 4
ATP, 5
bioelemento, 10
bioenergética, 11
biomembrana, 12
biomolécula, 13
bioquímica, 14
cadena respiratoria
 mitocondrial, 15
catabolismo, 17
catálisis enzimática, 18
célula diana, 19
cetogénesis, 20
ciclo de Calvin, 21
ciclo de Krebs, 22
ciclo de la urea, 24
ciclo de las pentosas fosfato, 23
ciclo de los ácidos
 tricarboxílicos, 22
ciclo del ácido cítrico, 22
cinética, 25
CoA-SH, 27
coenzima, 26
coenzima A, 27
cofactor, 28
colesterol, 29
cooperatividad, 30
CRM, 15
cromatina, 31
cromosoma, 32
desacoplamiento, 33
desnaturalización, 34
diabetes mellitus, 35
difusión facilitada, 36
difusión simple, 37
DNA, 1
ecuación de Michaelis-
 Menten, 40
ELISA, 39
ensayo inmunoradiométrico, 9
enzima, 38
enzimoinmunoanálisis, 39
equilibrio ácido-base, 41
equilibrio acidobásico, 41
espectro de absorción, 42
espectro de acción, 43
estructura cuaternaria, 45
estructura primaria, 44
estructura secundaria, 46
estructura terciaria, 47
eucarionte, 48
eucariota, 48
excreción, 49
FO, 51
fosforilación, 50
fosforilación oxidativa, 51
fotosíntesis, 52
gen, 53
glicólisis, 55
glucemia, 57
glúcido, 16
glucógeno, 54
glucólisis, 55
gluconeogénesis, 56
hexosa, 58
hibridación, 59
hidrato de carbono, 16
homeostasis, 60
homeostático –ca, 61
hormona, 62
immunoblotting, 63

inhibición, 64
inmunoensayo enzimático
 sobre fase sólida, 39
inmunotransferencia sobre
 membranas, 63
IRMA, 9
isoenzima, 65
lanzadera, 70
lípidos, 66
lipogénesis, 67
lipólisis, 68
lipoproteína, 69
metabolismo, 71
mitocondria, 72
monómero, 73
monómero –ra, 74
monosacárido, 75
neoglucogénesis, 56
nitrógeno, 76
oligomérico –ca, 77
oligosacárido, 78
PCR, 88
piruvato, 79
polisacárido, 80
potencial de oxidación-
 reducción, 81
potencial redox, 81
procarionte, 82
procariota, 82
proteína, 83
proteína conjugada, 84
proteína simple, 85
radioinmunoensayo, 86
reacción anaplerótica, 87
reacción en cadena de la
 polimerasa, 88
receptor hormonal, 89
renaturalización, 90
RIA, 86
RNA, 4
ruta del fosfogluconato, 23

sacárido, 16
secuenciación, 91
sustrato, 92
tampón, 93
transferencia Northern, 94
transferencia Southern, 95
transporte activo, 96
trifosfato de adenosina, 5
vía de las pentosas, 23
vitamina, 97

Índex de termes anglesos

absorption spectrum, 42
acid-base balance, 41
action spectrum, 43
active transport, 96
adenosine triphosphate, 5
allosterism, 6
amino acid, 7
anabolism, 8
anaplerotic reaction, 87
ATP, 5
biochemistry, 14
bioelement, 10
bioenergetics, 11
biomembrane, 12
biomolecule, 13
buffer, 93
Calvin cycle, 21
carbohydrate, 16
catabolism, 17
cholesterol, 29
chromatin, 31
chromosome, 32
citric acid cycle, 22
CoA-SH, 27
coenzyme, 26
coenzyme A, 27
cofactor, 28
conjugated protein, 84
cooperativity, 30
denaturation, 34
deoxyribonucleic acid, 1
diabetes mellitus, 35
DNA, 1
ELISA, 39
enzyme, 38
enzyme catalysis, 18
enzyme-linked
 immunosorbent assay, 39
eukaryote, 48
excretion, 49
facilitated diffusion, 36
fatty acid, 2
gene, 53
gluconeogenesis, 56
glycaemia, 57
glycemia, 57
glycolysis, 55
hexose, 58
hexose monophosphate
 pathway, 23
hexose monophosphate
 shunt, 23
HMP shunt, 23
HMS, 23
homeostasis, 60
homeostatic, 61
hormone, 62
hormone receptor, 89
hybridization, 59
immunoblot, 63
immunoblotting, 63
immunoradiometric assay, 9
inhibition, 64
IRMA, 9
isoenzyme, 65
ketogenesis, 20
kinetics, 25
Krebs cycle, 22
lipid, 66
lipogenesis, 67
lipolysis, 68
lipoprotein, 69
metabolism, 71
Michaelis-Menten
 equation, 40
mitochondria, 72
mitochondrial respiratory
 chain, 15
monomer, 73
monomeric, 74
monosaccharide, 75

MRC, 15
nitrogen, 76
Northern blot, 94
Northern blotting, 94
Northern transfer, 94
nucleic acid, 3
oligomeric, 77
oligosaccharide, 78
OP, 51
oxidation-reduction potential, 81
oxidative phosphorylation, 51
PCR, 88
pentose phosphate pathway, 23
phosphogluconate pathway, 23
phosphorylation, 50
photosynthesis, 52
polymerase chain reaction, 88
polysaccharide, 80
primary structure, 44
prokaryote, 82
protein, 83
pyruvate, 79
quaternary structure, 45
radioimmunoassay, 86
redox potential, 81
renaturation, 90
RIA, 86
ribonucleic acid, 4
RNA, 4
saccharide, 16
secondary structure, 46
sequencing, 91
shuttle, 70
simple diffusion, 37
simple protein, 85
Southern blot, 95
Southern blotting, 95
Southern transfer, 95
substrate, 92
target cell, 19
TCA cycle, 22

tertiary structure, 47
tricarboxylic acid cycle, 22
uncoupling, 33
urea cycle, 24
vitamin, 97

GT

Gabinet de
Terminologia

Terminologies Universitàries

Estudis de Biologia Bioquímica

Si no trobes el terme en aquest recull,
telefona'ns ► 971 17 30 62 / 30 15
escriu-nos ► slgmra@uib.es
vine a veure'ns ► Son Lledó
clica'ns ► <http://www.uib.es/secc6/slgt/>

Cap a l'Espai Europeu
d'Ensenyament Superior (EEES)

Universitat de les
Illes Balears

Servei Lingüístic

Govern
de les Illes Balears

Conselleria
d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

El Gabinet de Terminologia us presenta aquesta col·lecció de Terminologies Universitàries en format reduït per als estudiants. Contenen la terminologia bàsica d'assignatures de determinats estudis que s'imparteixen a la UIB. Es presenten en tres llengües: català, castellà i anglès. Els termes estan ordenats alfabèticament a partir del terme català, amb les equivalències en castellà i anglès al costat. Cada terme està numerat per poder facilitar-ne la cerca a partir dels índexs castellà i anglès. S'indica la categoria gramatical de tots els termes, representada amb les abreviacions següents:

m → substantiu masculí
 f → substantiu femení
 m o f → masculí o femení
 n → substantiu
 adj → adjectiu

Elaboració: Professora col·laboradora:
 M. Magdalena Ramon (coord.) Dra. Magdalena Gianotti
 Cristina Robles Departament de Biologia
 Gabinet de Terminologia Fonamental i Ciències de la Salut

© del text: els autors
 © del l'edició: Servei Lingüístic. Universitat de les Illes Balears
 DL: PM 691-2008

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
1	àcid desoxiribonucleic <i>m</i> sigla ADN <i>m</i> (*) sigla DNA <i>m</i> (*) <i>Nota:</i> La sigla <i>DNA</i> prové de l'anglès <i>deoxyribonucleic acid</i> .	ácido desoxirribonucleico <i>m</i> ADN <i>m</i> DNA <i>m</i>	deoxyribonucleic acid <i>n</i> DNA <i>n</i>
2	àcid gras <i>m</i>	ácido graso <i>m</i>	fatty acid <i>n</i>
3	àcid nucleic <i>m</i>	ácido nucleico <i>m</i>	nucleic acid <i>n</i>
4	àcid ribonucleic <i>m</i> sigla ARN <i>m</i> (*) sigla RNA <i>m</i> (*) <i>Nota:</i> La sigla <i>RNA</i> prové de l'anglès <i>ribonucleic acid</i> .	ácido ribonucleico <i>m</i> ARN <i>m</i> RNA <i>m</i>	ribonucleic acid <i>n</i> RNA <i>n</i>
5	adenosintrifosfat <i>m</i> trifosfat d'adenosina <i>m</i> sigla ATP <i>m</i> <i>Nota:</i> La sigla <i>ATP</i> prové de l'anglès <i>adenosine triphosphate</i> .	adenosintrifosfato <i>m</i> trifosfato de adenosina <i>m</i> ATP <i>m</i>	adenosine triphosphate <i>n</i> ATP <i>n</i>
6	al·losterisme <i>m</i>	alosterismo <i>m</i>	allosterism <i>n</i>
7	aminoàcid <i>m</i>	aminoácido <i>m</i>	amino acid <i>n</i>
8	anabolisme <i>m</i>	anabolismo <i>m</i>	anabolism <i>n</i>
9	assaig immunoradiomètric <i>m</i> sigla IRMA <i>m</i> <i>Nota:</i> La sigla <i>IRMA</i> prové de l'anglès <i>immunoradiometric assay</i> .	ensayo inmunoradiométrico <i>m</i> IRMA <i>m</i>	immunoradiometric assay <i>n</i> IRMA <i>n</i>
10	bioelement <i>m</i>	bioelemento <i>m</i>	bioelement <i>n</i>
11	bioenergètica <i>f</i>	bioenergética <i>f</i>	bioenergetics <i>n</i>
12	biomembrana <i>f</i>	biomembrana <i>f</i>	biomembrane <i>n</i>
13	biomolècula <i>f</i>	biomolécula <i>f</i>	biomolecule <i>n</i>
14	bioquímica <i>f</i>	bioquímica <i>f</i>	biochemistry <i>n</i>
15	cadena respiratòria mitocondrial <i>f</i> sigla CRM <i>f</i>	cadena respiratoria mitocondrial <i>f</i> CRM <i>f</i>	mitochondrial respiratory chain <i>n</i> MRC <i>n</i>
16	carbohidrat <i>m</i> glícid <i>m</i> glúcid <i>m</i> hidrat de carboni <i>m</i>	glúcido <i>m</i> hidrato de carbono <i>m</i> sacárido <i>m</i>	carbohydrate <i>n</i> saccharide <i>n</i>
17	catabolisme <i>m</i>	catabolismo <i>m</i>	catabolism <i>n</i>
18	catàlisi enzimàtica <i>f</i>	catálisis enzimática <i>f</i>	enzyme catalysis <i>n</i>
19	cèl·lula diana <i>f</i>	célula diana <i>f</i>	target cell <i>n</i>
20	cetogènesi <i>f</i>	cetogénesis <i>f</i>	ketogenesis <i>n</i>
21	cicle de Calvin <i>m</i>	ciclo de Calvin <i>m</i>	Calvin cycle <i>n</i>

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
22	cicle de Krebs <i>m</i> cicle de l'àcid cítric <i>m</i> cicle de l'àcid tricarbòxilic <i>m</i>	ciclo de Krebs <i>m</i> ciclo de los ácidos tricarbóxicos <i>m</i> ciclo del ácido cítrico <i>m</i>	citric acid cycle <i>n</i> Krebs cycle <i>n</i> tricarboxylic acid cycle <i>n</i> TCA cycle <i>n</i>
23	cicle de la pentosa-fosfat <i>m</i> cicle de les pentoses <i>m</i> ruta del fosfogluconat <i>f</i> via del fosfogluconat <i>f</i>	ciclo de las pentosas fosfato <i>m</i> ruta del fosfogluconato <i>f</i> vía de las pentosas <i>f</i>	hexose monophosphate pathway <i>n</i> hexose monophosphate shunt <i>n</i> pentose phosphate pathway <i>n</i> phosphogluconate pathway <i>n</i> HMP shunt <i>n</i> HMS <i>n</i>
24	cicle de la urea <i>m</i>	ciclo de la urea <i>m</i>	urea cycle <i>n</i>
25	cinètica <i>f</i>	cinética <i>f</i>	kinetics <i>n</i>
26	coenzim <i>m</i>	coenzima <i>m o f</i>	coenzyme <i>n</i>
27	coenzim A <i>m</i> simbol CoA-SH <i>m</i>	coenzima A <i>m o f</i> CoA-SH <i>m o f</i>	coenzyme A <i>n</i> CoA-SH <i>n</i>
28	cofactor <i>m</i>	cofactor <i>m</i>	cofactor <i>n</i>
29	colesterol <i>m</i>	colesterol <i>m</i>	cholesterol <i>n</i>
30	cooperativitat <i>f</i>	cooperatividad <i>f</i>	cooperativity <i>n</i>
31	cromatina <i>f</i>	cromatina <i>f</i>	chromatin <i>n</i>
32	cromosoma <i>m</i>	cromosoma <i>m</i>	chromosome <i>n</i>
33	desacoblament <i>m</i>	desacoplamiento <i>m</i>	uncoupling <i>n</i>
34	desnaturalització <i>f</i>	desnaturalización <i>f</i>	denaturation <i>n</i>
35	diabetis mellitus <i>f</i>	diabetes mellitus <i>f</i>	diabetes mellitus <i>n</i>
36	difusió facilitada <i>f</i>	difusión facilitada <i>f</i>	facilitated diffusion <i>n</i>
37	difusió simple <i>f</i>	difusión simple <i>f</i>	simple diffusion <i>n</i>
38	enzim <i>m</i>	enzima <i>m o f</i>	enzyme <i>n</i>
39	enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida <i>m</i> sigla ELISA <i>m</i> <i>Nota:</i> La sigla <i>ELISA</i> prové de l'anglès <i>enzyme-linked immunosorbent assay</i> .	análisis de inmunoabsorción ligado a enzimas <i>m</i> enzimoimmunoanálisis <i>m</i> inmunoensayo enzimático sobre fase sólida <i>m</i> ELISA <i>m</i>	enzyme-linked immunosorbent assay <i>n</i> ELISA <i>n</i>
40	equació de Michaelis-Menten <i>f</i>	ecuación de Michaelis-Menten <i>f</i>	Michaelis-Menten equation <i>n</i>
41	equilibri acidobàsic <i>m</i>	equilibrio ácido-base <i>m</i> equilibrio acidobásico <i>m</i>	acid-base balance <i>n</i>
42	espectre d'absorció <i>m</i>	espectro de absorción <i>m</i>	absorption spectrum <i>n</i>

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
43	espectre d'acció <i>m</i>	espectro de acción <i>m</i>	action spectrum <i>n</i>
44	estructura primària <i>f</i>	estructura primaria <i>f</i>	primary structure <i>n</i>
45	estructura quaternària <i>f</i>	estructura cuaternaria <i>f</i>	quaternary structure <i>n</i>
46	estructura secundària <i>f</i>	estructura secundaria <i>f</i>	secondary structure <i>n</i>
47	estructura terciària <i>f</i>	estructura terciaria <i>f</i>	tertiary structure <i>n</i>
48	eucariota <i>f</i>	eucariote <i>m</i> eucariota <i>m</i>	eukaryote <i>n</i>
49	excreció <i>f</i>	excreción <i>f</i>	excretion <i>n</i>
50	fosforilació <i>f</i>	fosforilación <i>f</i>	phosphorylation <i>n</i>
51	fosforilació oxidativa <i>f</i> sigla FO <i>f</i>	fosforilación oxidativa <i>f</i> FO <i>f</i>	oxidative phosphorylation <i>n</i> OP <i>n</i>
52	fotosíntesi <i>f</i>	fotosíntesis <i>f</i>	photosynthesis <i>n</i>
53	gen <i>m</i>	gen <i>m</i>	gene <i>n</i>
54	glicogen <i>m</i> glucogen <i>m</i>	glucógeno <i>m</i>	glycogen <i>n</i>
55	glicòlisi <i>f</i> glucòlisi <i>f</i>	glucólisis <i>f</i> glucólisis <i>f</i>	glycolysis <i>n</i>
56	gliconeogènesi <i>f</i> gluconeogènesi <i>f</i>	gluconeogénesis <i>f</i> neoglucogénesis <i>f</i>	gluconeogenesis <i>n</i>
57	glucèmia <i>f</i>	glucemia <i>f</i>	glycaemia <i>n</i> glycemia <i>n</i>
58	hexosa <i>f</i>	hexosa <i>f</i>	hexose <i>n</i>
59	hibridació <i>f</i>	hibridación <i>f</i>	hybridization <i>n</i>
60	homeòstasi <i>f</i>	homeostasis <i>f</i>	homeostasis <i>n</i>
61	homeostàtic <i>-a adj</i>	homeostático <i>-ca adj</i>	homeostatic <i>adj</i>
62	hormona <i>f</i>	hormona <i>f</i>	hormone <i>n</i>
63	immunotransferència <i>f</i>	immunoblotting <i>f</i> immunotransferencia sobre membranas <i>f</i>	immunoblot <i>n</i> immunoblotting <i>n</i>
64	inhibició <i>f</i>	inhibición <i>f</i>	inhibition <i>n</i>
65	isoenzim <i>m</i>	isoenzima <i>m o f</i>	isoenzyme <i>n</i>
66	lípid <i>m</i>	lípidio <i>m</i>	lipid <i>n</i>
67	lipogènesi <i>f</i>	lipogénesis <i>f</i>	lipogenesis <i>n</i>
68	lipòlisi <i>f</i>	lipólisis <i>f</i>	lipolysis <i>n</i>
69	lipoproteïna <i>f</i>	lipoproteína <i>f</i>	lipoprotein <i>n</i>
70	llançadora <i>f</i>	lanzadera <i>f</i>	shuttle <i>n</i>
71	metabolisme <i>m</i>	metabolismo <i>m</i>	metabolism <i>n</i>
72	mitocondri <i>m</i>	mitocondria <i>f</i>	mitochondria <i>n</i>
73	monòmer <i>m</i>	monómero <i>m</i>	monomer <i>n</i>
74	monomèric <i>-a adj</i>	monómero <i>-ra adj</i>	monomeric <i>adj</i>

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
75	monosacàrid <i>m</i>	monosacárido <i>m</i>	monosaccharide <i>n</i>
76	nitrogen <i>m</i>	nitrógeno <i>m</i>	nitrogen <i>n</i>
77	oligomèric <i>-a adj</i>	oligomérico <i>-ca adj</i>	oligomeric <i>adj</i>
78	oligosacàrid <i>m</i>	oligosacárido <i>m</i>	oligosaccharide <i>n</i>
79	piruvat <i>m</i>	piruvato <i>m</i>	pyruvate <i>n</i>
80	polisacàrid <i>m</i>	polisacárido <i>m</i>	polysaccharide <i>n</i>
81	potencial d'oxidació-reducció <i>m</i> potencial redox <i>m</i>	potencial de oxidación-reducción <i>m</i> potencial redox <i>m</i>	oxidation-reduction potential <i>n</i> redox potential <i>n</i>
82	procariota <i>m</i>	procarionte <i>m</i> procariota <i>m</i>	prokaryote <i>n</i>
83	proteïna <i>f</i>	proteína <i>f</i>	protein <i>n</i>
84	proteïna conjugada <i>f</i>	proteína conjugada <i>f</i>	conjugated protein <i>n</i>
85	proteïna simple <i>f</i>	proteína simple <i>f</i>	simple protein <i>n</i>
86	radioimmunoassaig <i>m</i> sigla RIA <i>m</i>	radioinmunoensayo <i>m</i> RIA <i>m</i>	radioimmunoassay <i>n</i> RIA <i>n</i>
87	reacció anapleròtica <i>f</i>	reacción anaplerótica <i>f</i>	anaplerotic reaction <i>n</i>
88	reacció en cadena de la polimerasa <i>f</i> sigla PCR <i>f</i> <i>Nota:</i> La sigla <i>PCR</i> prové de l'anglès <i>polymerase chain reaction</i> .	reacción en cadena de la polimerasa <i>f</i> PCR <i>f</i>	polymerase chain reaction <i>n</i> PCR <i>n</i>
89	receptor hormonal <i>m</i>	receptor hormonal <i>m</i>	hormone receptor <i>n</i>
90	renaturalització <i>f</i>	renaturalización <i>f</i>	renaturation <i>n</i>
91	seqüenciació <i>f</i>	secuenciación <i>f</i>	sequencing <i>n</i>
92	substrat <i>m</i>	sustrato <i>m</i>	substrate <i>n</i>
93	tampó <i>m</i>	tampón <i>m</i>	buffer <i>n</i>
94	transferència d'RNA <i>f</i> transferència Northern <i>f</i>	transferencia Northern <i>f</i>	Northern blot <i>n</i> Northern blotting <i>n</i> Northern transfer <i>n</i>
95	transferència de DNA <i>f</i> transferència Southern <i>f</i>	transferencia Southern <i>f</i>	Southern blot <i>n</i> Southern blotting <i>n</i> Southern transfer <i>n</i>
96	transport actiu <i>m</i>	transporte activo <i>m</i>	active transport <i>n</i>
97	vitamina <i>f</i>	vitamina <i>f</i>	vitamin <i>n</i>

(*) Es recomana l'ús de les sigles DNA i RNA en textos científics, atès que són fàcilment identificables dins la comunitat científica internacional. Les formes ADN i ARN són preferibles, però, en un àmbit divulgatiu. Les sigles creades a partir de les formes DNA i RNA seguiran preferentment l'ordre internacional (mtDNA, rDNA, tRNA...), i només secundàriament i en un àmbit divulgatiu es formaran a partir de l'ordre romànic ADN i ARN (ADNmt, ADNr, ARNt...).